eev/hom2017-06-27

Godkjent referat fra KOSTRA-KNNM-møte 2017-06-06

Til stede:

Jørn Kr. Undelstvedt, SSB	Hogne Hove, KS	Sølve Bjørkevoll, KS
Svein Homstvedt, SSB	Øystein Nesje, KLD	Ida Rørbye, Kartverket
Emil Vågnes, SSB	Manuel Birnbrich, KMD	Stein-Owe Hansen, KS, Akershus fk
Petter Wiberg, KS	Even Vaboen, KMD	Marit Langen, DiBK
Henning Berby, KS	Torfinn Smines, KS	Sissel Andersen, DiBK

Forfall

Grete Sjøholt, KS	Ole Chr. Tollersrud, RA	John Haugen, Miljødirektoratet
Heidi Fadum, Helsedirektoratet		

Sakliste

1. Velkommen og dagsorden. Referat fra siste møte. Oppfølgingssakene.

2. Nytt siden sist

3. Status skjema- og regnskapsinnlevering.
    a. Tiltak for å få inn flere skjema og korrekte data
    b. Kommunenes tidsforbruk ved å fylle ut skjema

4. Utkast til indikatorsett og grunnlagsdata i statistikkbanken
    a. Indikatorer til (fylkes)kommunefakta
    b. Indikatorer til de ulike saksområdene
    c. Grunnlagstall

5. Funksjonsdeling av 302 ift skjemarapportering. Differensiert rapportering.

6. Etapperapportering på saksbehandlingstider
    a. Skjema 20Plan
    b. Identifisering av saksbehandlingsetapper for bygge- og ev. delesøknader som grunnlag for kravspesifikasjoner til digitale saksbehandlingssystemer

7. Skjemaforslag for 2017-rapporteringen

    a. Skjema 20Byggesak m.m.
    b. Skjema 20Plan
    c. Skjema 23 Selvkost
    d. Skjema 51

    Skjema 20Miljø ble vedtatt på møte 2017-05-04. Behandles ikke.

8. Arbeidsgrupperapporten 2017. Innhold og framdriftsplan for kommentering og ferdigstilling

9. Eventuelt

Sak 1. Velkommen og dagsorden. Referat fra siste møte. Oppfølgingssakene.

Henning Berby (KS sentralt) ble ønsket velkommen til arbeidsgruppa. Han overtar for Sølve Bjørkevoll (KS Askim kommune), som går over i pensjon.
Manuel Birnbrich (KMD) har vært vikar for Mari-Olea Lie i permisjon, og går også ut av arbeidsgruppa etter sommeren.
Begge ble behørig markert seinere i møtet.

Dagsorden ble godkjent. Det var ingen eventuelt-saker fra gruppemedlemmene.
Noen få merknader gitt til referatutkastet til siste møte er implementert, og referatet er godkjent.
Status for oppfølgingssakene ble vist, alle var ivaretatt gjennom saklista.

Manuel påpekte at KMD har behov for å finne ut hvordan kommunene oppfatter skillet mellom oppmålingsforretninger og opprettelse av grunneiendom på skjema 20. Det er svært viktig for KMD å få gode tall på dette, og hvis noe tyder på at kommunene er usikre på hva de skal rapportere her bør veiledningen presiseres.

Oppfølging
KNNM-gruppen tar saken opp i forbindelse med veiledningsarbeidet til høsten.

Sak 2. Nytt siden sist

Det ble vist til at det hadde vært en del aktivitet både i arbeidsutvalg og på andre «fronter» siden siste møte i KNNM-gruppa 4. mai:

- Arbeidsutvalget for skjema 51 har hatt møte og levert innstilling. Sak 7d på dagsorden
- Det har vært et eget møte for skjema 20, bolk C og D. Sak 7b på dagsorden
- Samme møte behandlet også indikatorer for byggesaker. Sak 4a på dagsorden
- Etapper for saksbehandlingstid for plansaker ble diskutert i eget møte. Sak 6a på dagsorden
- Det har vært stor aktivitet mhp. kvalitetssikring av skjema 20, bolk C/D. Sak 3 på dagsorden

- Publiseringen vil få ny «drakt» med mer vekt på indikatorer enn på artikkelformatet, selv om denne fortsatt vil bestå. Eksempel på dette ble vist. Publiseringen krever mer refleksjon rundt hvilke indikatorer som skal framheves.
- Statistikkbanken vil også framstå i ny drakt, hvor variablene i større grad vil være søkbare, men dette ligger litt lenger inn i framtiden, trolig våren 2018.

Sak 3. Status skjema- og regnskapsinnlevering.

A. <u>Tiltak for å få inn flere skjema og korrekte data</u>

<u>Flere skjema inn</u>

Status for skjemainnlevering av skjema 20, 20Plan og 23 ble vist. Innleveringen er på omtrent samme nivå som i fjor; drøyt 400 kommuner. Av kommunene som ***<u>ikke</u>*** har levert inn data, er det noen gjengangere med manglende levering. SSB har ingen sanksjonsmuligheter overfor disse kommunene, her ble det vist til tidligere kontakt med KMD om saken.

Fagseksjonen i SSB har imidlertid sendt mail til fylkesmennene, med beskjed om hvilke kommuner som ikke har levert hvilke skjema. Responsen viser at <u>noen</u> av fylkesmennene har reagert, og at <u>noen</u> få kommuner igjen har levert skjema. Varselet ble gitt seint, men responsen i sum er ikke tilfredsstillende.

I fjor ble bare to fylkesmenn (Nordland og Finnmark) bedt muntlig om å ta affære overfor manglende innlevering. Det er mulig å ane en viss «langtidseffekt» av dette; de to fylkene hadde noe færre manglende kommuner i år enn i fjor.

Revisjon av innleverte skjema
I arbeidet med kvalitetssikring av data har vekten i år vært lagt på skjema 20, bolkene C (saksbehandlingsomfang) og D (saksbehandlingstid) mhp. konsistens. Dette førte til at 141 kommuner fikk melding om et større eller mindre antall feil som de ble bedt om å rette opp. Påpekningen har ført til mye mail- og telefonkontakt med kommunene, og i størrelsesorden 80 nye innsendinger (noen kommuner har sendt inn flere ganger) med mye færre mangler og feil.

Et klart inntrykk av kontaktene er også at den planlagte forenklingen av skjema 20 (se sak 7a) ble hilst velkommen.

B. Kommunenes og fylkenes tidsforbruk ved å fylle ut skjema

Det ble vist snitt-tall og «uteliggere» for kommunenes tidsbruk ved å fylle ut skjema 20.

239 (av drøyt 400) kommuner oppgir at de i snitt bruker 27 timer på å fylle ut skjema 20. Dette er for høyt, og vi bør jobbe for å legge forholdene til rette for å få tida ned. Videre bruker kommunene i snitt 3 ganger lengre tid å framskaffe informasjonen som skal rapporteres, enn på å fylle ut skjemaet. Det er stor spredning i materialet.

SSB har generelt en mistanke om at tidsforbruket som rapporteres ofte er for høyt (det motsatte forekommer også), og at rapportert tidsforbruk dermed ikke er 100% pålitelig.

25 kommuner oppgir at de har høstet data fra elektroniske systemer. Disse har brukt markant kortere tid på rapportering (per byggesak) enn de 115 kommunene som oppgir at de *ikke* har brukt sakssystem som grunnlag. Skjema 20 inneholder imidlertid mye mer informasjon enn det som angår byggesaker, slik at det må legges begrenset vekt på kopling av informasjonskilde og tid til utfylling.

Sak 4. Utkast til indikatorsett og grunnlagsdata i statistikkbanken

a. **Indikatorer til (fylkes)kommunefakta**

Etter forrige møte hadde noen av deltakerne fått i oppgave å forberede et gitt antall indikatorer innenfor sine fagfelt. I sum gav dette en større liste enn det som er mulig å få gjennomslag for. Rammene ligger på inntil 10 indikatorer, dette kan i spesielle tilfelle tøyes til ca. 12. For KNNM-gruppa foreligger slike særlige omstendeligheter, etter som gruppa spenner faglig bredt.

Gruppa tar som utgangspunkt at graden av almen interesse skal veie tungt i valget av indikatorer. I tillegg er det fra KOSTRA sentralt gitt som ramme at indikatoren skal være ett tall (ikke f.eks. en fordeling eller en tidsutvikling).

Kommune
Diskusjonen viste at gruppa som hovedregel var for å vise absolutte tall (som viser press, enten dette er på byggesaker eller motorferdsel i utmark) enn andeler.

Vedtak

1	Antall vedtatte reguleringsplaner
2	Antall byggesaker med 3 ukers frist
3	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist
4	Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan, prosent
5	Antall søknader om nye bygninger i strandsonen som ble innvilget
6	Andel av søknader om nye bygninger i LNF-/LNFR-områder som ble innvilget, prosent
7	Andel av søknader om tiltak i freda eller verneverdige områder / bygninger som ble innvilget, prosent
8	Selvkostgrad i byggesaker, prosent
9	Antall ferdigstilte boliger
10	Antall ulovlighetsoppfølginger
11	Andel av tettsteder som nyttes til lek og rekreasjon, prosent
12	Antall meter turstier per 1000 innbyggere korrigert for hyttebefolkning
13	Antall innvilgede søknader for motorferdsel i utmark som ble innvilget

Fylke

Det ble diskutert i hvilken grad allmenheten er kjent med arbeidet fylkeskommunene gjør, og dermed om grad av almen interesse skal veie like tungt i valget av indikatorer. Konklusjonen ble at vi holder på allmenhetens perspektiv.

Fylkeskommunens hovedoppgave innen planlegging etter pbl er å veilede og legge til rette for gode regionale plan- og utviklingsprosesser. En fylkeskommunal indikator må gjenspeile denne aktivitets- og prosessrollen. Det er imidlertid vanskelig å finne håndfaste indikatorer som kan peke på dette.

Vedtak

1	Antall kommunale planer som fylkeskommunen behandlet i alt
2	Antall årsverk til planbehandling
3	Antall dispensasjonssøknader etter plan- og bygningsloven som fylkeskommunen behandlet i alt
4	Antall arkeologiske registreringer i alt
5	Andel av arkeologiske registreringer der det ble påvist ikke tidligere kjente kulturminner, prosent
6	Antall lokaliteter der fylkeskommunen uten tilskudd fra Riksantikvaren har utført skjøtsel eller tilrettelegging av automatisk freda kulturminner
7	Andel av fylkeskommunens driftsutgifter som brukes på forvaltning av friluftsliv, vann og vassdrag, vilt og innlandsfisk, og kulturminner, prosent

b. Indikatorer til de ulike saksområdene

SSB viste til at det både er etablert et nokså rikholdig, om enn uferdig sett med indikatorer, og at dette arbeidet vil bli tatt opp igjen når det er avklart hvordan indikatorarbeidet konkret skal drives innenfor rammene av nye KOSTRA.

c. Grunnlagstall

SSB viste til at det her er gjort et omfattende spesifikasjonsarbeid der snaut halvparten av i

alt 64 spesifiserte statistikkbanktabeller er realisert. De resterende vil bli implementert når ressurser i Kommunikasjonsavdelingen kan frigis fra arbeidet med nye KOSTRA.

Sak 5. Funksjonsdeling av 302 ift skjemarapportering. Differensiert rapportering.

Saken har vært drøftet flere ganger. Det konkrete spørsmålet er om delingen av funksjon 302 (Byggesaksbehandling og eierseksjonering) fortsatt skal deles i funksjonene 304 Bygge- og delesaksbehandling, ansvarsrett og utslippstillatelser) og 305 (Eierseksjonering), for kommuner over 20 000 innbyggere. Dersom funksjonskontodelingen avskaffes, er det prinsipielt mulig å hente noen variable (særlig tenkt på driftsutgifter og driftsinntekter) fra selvkostskjema (skjema 23), selv om det på kommunenivå er til dels store og uforklarlige forskjeller mellom ulike kilder for disse tallene.

Når det gjelder skjema 23, er det mange kommuner som leverer data på våre temaområder, uten at de er forpliktet til det. Alle kommuner er også omfattet av det samme regelverket mhp. selvkost. Spørsmålet var derfor om denne størrelsesgrensen skulle oppheves eller flyttes.

Signaler tyder på at gebyrpolitikken for eierseksjonering vil bli endret, og at seksjonering blir et eget selvkostområde fra og med 1.1.2018.

Vedtak

- Funksjon 304 og 305 avskaffes. Sentrale variable fra disse funksjonene skal rapporteres på skjema 23.
- Skjema 23 utvides med eierseksjonering som eget område.
- Begge endringene trer i kraft fra og med rapporteringsåret 2018. Dette ivaretar hensynet til tidsserier på sentrale variable, dvs. driftsinntekter og driftsutgifter.
- Større kommuner har bedre oversikt over ressursbruken på ulike områder. Nedre grense på 20 000 innbyggere for at kommunen skal være pliktig til å rapportere beholdes. Mindre kommuner kan fortsatt rapportere frivillig på området.

Oppfølging
Hogne sjekker sannsynligheten for at eierseksjonering blir et eget selvkostområde fra 2018.

Sak 6. Etapperapportering på saksbehandlingstider

Skjema 20Plan
På et arbeidsutvalgsmøte i KMD 31. mai ble det vist til at etappene som ble rapportert for 2016 ikke gjenspeiler plan- og bygningslovens bestemmelser om ansvar for saksframdriften. Mot dette ble det imidlertid innvendt at rapporteringen for 2016 viser at etappeinndelingen er forstått og samvittighetsfullt rapportert for opp mot 90 prosent av kommunene, vist ved at de har rapportert alle etappene for saksbehandlingstid for detaljreguleringssaker.
Et kompromissforslag fra møtet i KMD var at etappene 1-3 består, mens etappene 4-7 samles i en «hovedetappe 4» med underetapper a-d identisk med nåværende etapper 4-7.

Vedtak
Kompromissforslaget vedtas, med en justering: Sum saksbehandlingstid for alle etapper skal ikke rapporteres for så å fordeles, men være en automatisk summering.
Hovedetappe 4 må rapporteres og deretter fordeles, denne kan ikke være en automatisk sum.

Skjema 20
eByggesak (i regi av KS-KommIT) har spesifisert et begrenset antall etapper for byggesaksbehandling som en del av en revidert kravspesifikasjon som nå er til høring. SSB stilte spørsmål ved om dette dekker virkeligheten og er gjenkjennelig for kommunenes saksbehandling, mer spesifikt om det var behov for milepæler som beskriver dialogen mellom kommune og søker etter at søknaden er komplett mottatt.

Det ble presisert at diskusjonen gjaldt krav til digitalisert byggesaksbehandling, og ikke rapportering til KOSTRA på skjema.

Vedtak
KNNM-gruppa har ingen merknader til etappebeskrivelsen til KS-KommIT.

Sak 7. Skjemaforslag for 2017-rapporteringen

Alle skjema (excel-versjon) følger med referatet som vedlegg.

Det ble gjort følgende vedtak:

a. Skjema 20Byggesak m.m.
Skjemaforslaget fra SSB ble godkjent, med et par justeringer:
1. Kolonnen for dispensasjonssøknader for rammesøknader strykes.
2. Eierseksjoneringssaker har ingen behandlingsfrist. Derfor skal spørsmål 2.1 strykes.

Endringene medfører at antall felter til utfylling fra nåværende bolk C og D reduseres fra 198 til 80 felter.

b. Skjema 20Plan
Diskusjonen gikk i all hovedsak på risiko og sårbarhet (ROS):
1. ROS-spørsmålene i bolk I tas ut for 2017-rapporteringen. Tema kan komme tilbake i 2018-rapporteringen, etter avklaringer med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
   KMD forbeholdt seg imidlertid retten til å komme tilbake til saken etter interne avklaringer.
2. Når det gjelder innsigelser, skilles ROS ut som et eget tema, ikke bare som som sum av to undertema; «områdestabilitet/rasfare» og «flom». Dette gjennomføres fra 2018-rapporteringen.
3. Andre ROS-spørsmål som har vært framme i dialog mellom SSB og DSB legges på vent til nærmere avklaring.

Oppsettet for registrering av saksbehandlingstid korrigeres i tråd med konklusjonen i sak 6a.

Oppfølging:
KMD må foreta en intern avklaring av behovet for ROS-spørsmål i bolk I.

c. Skjema 23 Selvkost
Skjemaspørsmålene forblir uendret.
Eierseksjonering skal inkluderes fra 2018-rapporteringen i 2019 (ref. sak 5)

d. <u>Skjema 51 Fylkeskommune</u>

Arbeidsutvalgets forslag blir tatt til følge. Dette medfører:

1. To spørsmål strykes i bolk B om tid til saksbehandling.
2. Ett spørsmål strykes i bolk C om planbehandling. Noen redaksjonelle endringer.
3. I bolk D om søknadsbehandling går tema om innlandsfisk og vassdrag ut.
4. I bolk E om dispensasjonsbehandling gjøres det noen strykninger og forenklinger.

e. **<u>Skjema 20Miljø</u>**

Innholdet i dette skjema ble vedtatt på siste møte og derfor ikke behandlet. Skjemaspørsmålene er uforandret innhold ift tidligere år.

Sak 8. Arbeidsgrupperapporten 2017. Innhold og (framdrifts)plan for kommentering og ferdigstilling

Oppsettet for arbeidsgrupperapporten er om lag som for tidligere år, med noen redaksjonelle justeringer. Malen tilsier at gruppa skal framlegge samtlige indikatorer og grunnlagsdata som man vil publisere (for KNNM-gruppa fører det alt for langt, og fag-indikatorer og grunnlagsdata er godt dokumentert tidligere). Rapporten skal være ferdig innen sommeren. Dette tilsier følgende framdriftsplan:

- SSB sender ut rapportutkast 15. juni
- Kommentarfristen på rapporten settes til 20. juni
- Rapporten avleveres 23. juni

Sak 9. Eventuelt

Det var ingen saker til eventuelt. Det er <u>ikke</u> tatt sikte på noe møte i løpet av høsten, men SSB vil kontakte gruppemedlemmene ifm bl.a. veiledningsarbeidet og ellers ved behov.

SSB, i egenskap av å være sekretariat og vertskap for arbeidsgruppemøtene, takket for et aktivt halvår og ønsket alle god sommer!